

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๖๒๐/๗/๒๖

พ.ศ. ๒๕๖๑
๒๙ มี.ค. ๖๑
๑๖.๓๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส27385 กต
วันที่ : ๒๕๖๑/๖๑
วันที่ : ๒๙ มี.ค. ๖๑ เวลา : ๑๖:๓๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืนปี พ.ศ. ๒๕๓๘
 ๓. สรุปสาระสำคัญของปฏิญญาหัวหิน ค.ศ. ๒๐๑๐ และปฏิญญานครโฮจิมินห์ ค.ศ. ๒๐๑๔
 ๔. ร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘ ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 ๕. สรุปผลการหารือในการประชุมคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
 ๖. สำเนาหนังสือกระทรวงต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๐๘๐๕/๑๗๙ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ราชอาณาจักรไทย ร่วมกับราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้ลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๓๘ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๘ (1995 Mekong Agreement) โดยมีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การใช้ การอนุรักษ์ การจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของกลุ่มแม่น้ำโขง ในลักษณะที่สร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก โดยมีสาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เป็นประเทศคู่เจรจา พร้อมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission: MRC) ให้มีสถานภาพเป็นองค์การระหว่างประเทศ (International Body) ในการสนับสนุนการดำเนินงานและความร่วมมือให้เป็นไปตามพันธกรณีของความตกลงฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๕ ปี แห่งการก่อตั้งคณะกรรมการแม่น้ำโขง รัฐบาลไทย เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓ ณ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งในการประชุมครั้งนั้นมีผลลัพธ์สำคัญ คือ การรับรองปฏิญญาหัวหิน ค.ศ. ๒๐๑๐

ตามแนวคิด ...

ตามแนวคิดหลัก คือ การบรรลุความต้องการและรักษาสมดุลในการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน และได้มีการจัดประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๗ ณ นครโฮจิมินห์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยผู้นำประเทศสมาชิกได้รับรองปฏิญญานครโฮจิมินห์ ค.ศ. ๒๐๑๔ ตามแนวคิดหลัก คือ ความร่วมมือในการบริหารจัดการลุ่มน้ำข้ามพรมแดนเพื่อความมั่นคงด้านน้ำ พลังงานและอาหารของลุ่มน้ำโขง ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๓ การประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๓ มีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๔-๕ เมษายน ๒๕๖๑ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยรัฐบาลกัมพูชาเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม และนายกรัฐมนตรีกัมพูชา ได้เรียนเชิญนายกรัฐมนตรีจากประเทศสมาชิกและประเทศคู่เจรจา (จีน-เวียดนาม) เข้าร่วมการประชุมฯ และจะได้มีการเสนอการรับรองร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของการประชุมครั้งนี้

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ระดับนโยบายของประเทศ ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของลุ่มแม่น้ำโขง อย่างยั่งยืน รวมถึงการสนับสนุนเชิงนโยบายต่อการดำเนินงานตามพันธกรณีของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๓๘ ร่วมกับประเทศสมาชิก ดังนั้น จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นายกรัฐมนตรีจากประเทศสมาชิก จะร่วมรับรองร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘ ระหว่างการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๓ ในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบร่างปฏิญญาฯ ภายในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๑

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘ เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์เชิงนโยบายของประเทศสมาชิก คณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง ในการมุ่งเน้นการดำเนินงานตามพันธกรณีของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยมีสาระสำคัญ คือ การเพิ่มพูนความพยายาม และความเป็นหุ้นส่วนของประเทศสมาชิก ในการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของลุ่มแม่น้ำโขง ดังมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ อารัมภบท กล่าวถึง ความสำคัญของการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของลุ่มแม่น้ำโขง การยืนยันทางการเมืองระดับสูงต่อการดำเนินงานตามพันธกรณีของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๓๘ ให้มีประสิทธิภาพ บทบาทที่โดดเด่นของคณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง ความท้าทายและผลกระทบที่เกิดขึ้น ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในลุ่มแม่น้ำโขง และความสำคัญของการเพิ่มพูนการดำเนินความพยายามและความเป็นหุ้นส่วน เพื่อตอบสนองความท้าทายที่เกิดขึ้น

๔.๒ ประเทศสมาชิกเห็นชอบต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน ภายหลังจากการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๒ ค.ศ. ๒๐๑๔ ประกอบด้วย

(๑) การ ...

(๑) การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาลุ่มน้ำ แผนกลยุทธ์คณะกรรมการแม่น้ำโขง แผนปฏิบัติการระดับประเทศ (National Indicative Plan) และโครงการความร่วมมือข้ามพรมแดน

(๒) การพัฒนาองค์กรของคณะกรรมการแม่น้ำโขง

(๓) ผลการศึกษาการพัฒนาและบริหารจัดการลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน รวมถึงผลกระทบจากการพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน (Council Study) และมูลค่าเพิ่มที่จะเกิดขึ้นแก่ประเทศสมาชิก

(๔) การดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติด้านการใช้น้ำของคณะกรรมการฯ จำนวน ๕ ฉบับ การจัดทำแนวปฏิบัติด้านเทคนิคของระเบียบปฏิบัติ และการเพิ่มพูนการประสานงานและดำเนินงานตามความตกลงฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๕) การอนุมัติเอกสารยุทธศาสตร์รายสาขา คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการปรับตัว การพัฒนาและบริหารจัดการการประมง และเอกสารที่อยู่ระหว่างพิจารณา คือ แนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน การติดตามตรวจสอบร่วมด้านสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการและบรรเทาภัยแล้ง แนวทางการออกแบบสำหรับเขื่อนบนแม่น้ำโขงสายประธานและการพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำอย่างยั่งยืน

(๖) การอนุมัติสูตรคำนวณเงินอุดหนุนของประเทศสมาชิกแก่คณะกรรมการฯ และในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ประเทศสมาชิกมีเป้าหมายการจ่ายเงินอุดหนุนในสัดส่วนที่เท่ากัน

(๗) การเพิ่มพูนความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจา (จีน เวียดนาม)

(๘) การสนับสนุนด้านเทคนิควิชาการ การเงิน และความร่วมมือกับหุ้นส่วนการพัฒนาองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๙) การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร และเพิ่มพูนบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๑๐) การขยายความร่วมมือกับอาเซียน

(๑๑) ผลจากการประชุมวิชาการนานาชาติ ก่อนการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขง
ตอนล่าง ครั้งที่ ๓

๔.๓ โอกาสและความท้าทายในภูมิภาค

(๑) ประโยชน์ที่ได้รับจากลุ่มน้ำโขงในด้านต่างๆ อาทิ การผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ การชลประทาน การประมง การเดินเรือ การบริหารจัดการน้ำท่วมและน้ำแล้ง การท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการระบบนิเวศ

(๒) ความท้าทายที่สำคัญ อาทิ การเติบโตทางเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของประชากร ความต้องการน้ำที่เพิ่มขึ้น และประเด็นคาบเกี่ยวของความมั่นคงด้านน้ำ พลังงานและอาหาร การเติบโตของชุมชนเมืองและอุตสาหกรรม การสูญเสียความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ความเสี่ยงจากน้ำท่วมและภัยแล้ง รวมถึงวิถีชีวิตของผู้คน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการประสานการบริหารจัดการโครงการพัฒนาต่างๆ ในแม่น้ำสายประธานและลำน้ำสาขา รวมถึงโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ ระหว่างประเทศสมาชิกมากขึ้น

๔.๔ ขอบเขตการดำเนินงานที่สำคัญ

(๑) การพัฒนาที่สมดุลและตอบสนองต่อความท้าทาย ผ่านการจัดการในระดับลุ่มน้ำ การบูรณาการ การพัฒนาที่ครอบคลุม กระบวนการที่เป็นสหวิทยาการ และการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาลุ่มน้ำ

(๒) การพิจารณานำผลจากการศึกษา Council Study มาสู่การปฏิบัติและเสริมสร้างความตระหนักของประชาชน

(๓) การ ...

(๓) การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการฯ แผนปฏิบัติการระดับประเทศ และโครงการข้ามพรมแดน

(๔) การดำเนินงานตามระเบียบปฏิบัติด้านการใช้น้ำของคณะกรรมการฯ จำนวน ๕ ฉบับ เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำในแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน สมเหตุสมผลและเป็นธรรม

(๕) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของการถ่ายโอนภารกิจหลักด้านการบริหารจัดการลุ่มแม่น้ำโขง จากคณะกรรมการฯ ให้แก่ประเทศสมาชิก และการยืนยันคำมั่นของประเทศสมาชิก

(๖) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกิจกรรมต่างๆ ที่คณะกรรมการฯ ดำเนินการ อาทิ การตรวจติดตามระดับลุ่มน้ำ ระบบพยากรณ์น้ำท่วมและน้ำแล้ง และระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ ฯลฯ

(๗) การพัฒนาและปรับปรุงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการนำผลผลิตของคณะกรรมการฯ ไปใช้ โดยหน่วยงานรัฐและองค์กรต่างๆ ของประเทศสมาชิก

(๘) การเพิ่มพูนความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจา (จีน เมียนมา) หุ้นส่วนการพัฒนา และองค์กรความร่วมมือต่างๆ โดยเฉพาะอาเซียน กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง แผนงานการพัฒนาเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS)

๔.๕ ก้าวต่อไป

(๑) การยืนยันทางการเมืองระดับสูงต่อการดำเนินงานตามพันธกรณีของความตกลงฯ อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฯ การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรซึ่งเป็นผลจากการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๑-๒ การจ่ายเงินอุดหนุนแก่คณะกรรมการฯ และการพัฒนากลไกทางการเงินสนับสนุนความยั่งยืนขององค์กร

(๒) มอบหมายคณะกรรมการฯ ในการสร้างความเชื่อมั่นและติดตามการดำเนินงานตามปฏิญญาฉบับนี้

ผู้นำประเทศสมาชิก แสดงความขอบคุณรัฐบาลกัมพูชา ซึ่งเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งนี้ และยินดีที่การประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๔ จะจัดขึ้นในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติไทย ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘ และเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๕.๒ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ได้มีหนังสือแจ้งว่า ไม่ขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำโดยรวมของร่างปฏิญญา หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

โดยที่ ...

โดยที่ร่างปฏิญญาฯ เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองร่วมกันระดับผู้นำของประเทศสมาชิก MRC ซึ่งมีสาระสำคัญย้ำความยึดมั่นต่อการอนุวัติความตกลงฯ พ.ศ. ๒๕๓๘ ระบุถึงพัฒนาการและความสำเร็จของ MRC ตั้งแต่การประชุมสุดยอดผู้นำฯ ครั้งที่ ๒ และกำหนดวาระที่มีความสำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการขององค์กรต่อไปในอนาคต โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างปฏิญญาฯ จึงไม่ใช่สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘ และหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำในร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถดำเนินการได้ โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๖.๒ อนุมัติให้นายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๓ เป็นผู้รับรองร่างปฏิญญาเสียมราฐ ค.ศ. ๒๐๑๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ

สำนักบริหารจัดการลุ่มน้ำระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๑ ๖๐๐๐ ต่อ ๖๖๒๒, ๖๖๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๖๖๐๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ marc.srikhao@gmail.com

